

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фармацевтичної хімії та технології ліків

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕХНОЛОГІЯ ЛІКАРСЬКИХ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 226 «Фармація, промислова фармація»

Спеціалізація: 226.01 «Фармація»

Освітньо-професійна програма: Фармація, промислова фармація

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Фармація, промислова фармація» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року).

Розробники:

завідувач кафедри фармацевтичної хімії та технології ліків, д.хім.н., професор
Гельмбольдт В.О.

Доцент закладу вищої освіти кафедри фармацевтичної хімії та технології ліків, к.біол.н.
Замкова А.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фармацевтичної хімії та технології ліків
Протокол №1 від 29.08.2025 р.

Завідувач кафедри _____ Володимир ГЕЛЬМБОЛЬДТ

Погоджено із гарантом ОПШ _____ Ліана УНГУРЯН

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з фармацевтичних дисциплін
ОНМедУ
Протокол № 1 від 29.08.2025 р.

Голова комісії _____ Наталія ФІЗОР

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

_____ (назва кафедри)

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

_____ (підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

_____ (назва кафедри)

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

_____ (підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: Кредитів: 3 Годин: 90	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність 226 «Фармація, промислова фармація» Спеціалізація 226.01 «Фармація» Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Денна форма здобуття освіти
		Обов'язкова дисципліна
		Рік підготовки: 4
		Семестри VII
		Лекції (20 год.)
		Практичні (40 год.)
		Самостійна робота (30 год.)
		Форма підсумкового контролю – залік
		Заочна форма здобуття освіти
		Обов'язкова дисципліна
		Рік підготовки: 5
		Семестри X
		Лекції (6 год.)
Практичні (8 год.)		
Самостійна робота (76 год.)		
Форма підсумкового контролю – залік		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ, КОМПЕТЕНТНОСТІ, ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

Мета: навчання студентів теоретичним основам косметичного, лікувально - косметичного догляду за шкірою та її придатками, правила застосування косметичних процедур, використання косметичних препаратів в залежності від типу шкіри, від косметичних вад; складати і обґрунтовувати рецептуру парфюмерно-косметичних засобів; вибирати і обґрунтовувати раціональний метод виробництва парфюмерно-косметичних засобів; практичним умінням і навичкам виготовлення косметичних засобів, контролю їх якості.

Завдання: оволодіти положеннями державного урегулювання за питаннями виробництва та реалізації парфюмерно-косметичних засобів; засвоїти основні підходи до аналізу рецептур косметичних препаратів, які виявляють гігієнічну, лікувально-профілактичну та декоративну дію; вивчити ринок лікарських косметичних препаратів; засвоїти схеми складання та впровадження раціональної технології виготовлення та контролю якості косметичних препаратів згідно вимог (НТД).

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальних (ЗК):

ЗК 1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК 2 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5 – Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 6 – Здатність працювати в команді.

ЗК 9 – Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Фаховіх (ФК)

ФК 12 – Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів природного та синтетичного походження та інших товарів аптечного асортименту відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров'я.

ФК 19 – Здатність організовувати та здійснювати контроль якості лікарських засобів природного та синтетичного походження відповідно до вимог чинного видання Державної фармакопеї України, методів контролю якості (МКЯ), технологічних інструкцій тощо; запобігати розповсюдженню неякісних, фальсифікованих та незареєстрованих лікарських засобів.

ФК 20 – Здатність розробляти та оцінювати методики контролю якості лікарських засобів природного та синтетичного походження, у тому числі активних фармацевтичних інгредієнтів, лікарської рослинної сировини і допоміжних речовин з використанням фізичних, хімічних, фізико-хімічних, біологічних, мікробіологічних, фармако-технологічних методів; проводити стандартизацію лікарських засобів згідно з чинними вимогами.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3 – Мати спеціалізовані знання та уміння/навички для розв'язання професійних проблем і задач, у тому числі з метою подальшого розвитку знань та процедур у сфері фармації.

ПРН 20 – Здійснювати фармацевтичну розробку лікарських засобів природного та синтетичного походження в умовах промислового виробництва.

ПРН 22 – Забезпечувати та здійснювати контроль якості лікарських засобів природного і синтетичного походження та документувати його результати; оформляти сертифікати якості і сертифікати аналізу з урахуванням вимог чинного видання Державної фармакопеї України, методів контролю якості (МКЯ), технологічних інструкцій тощо; здійснювати заходи щодо запобігання розповсюдженню неякісних, фальсифікованих та незареєстрованих лікарських засобів.

ПРН 23 – Визначати основні хіміко-фармацевтичні характеристики лікарських засобів природного і синтетичного походження; обирати та/або розробляти методики контролю якості з метою їх стандартизації з використанням фізичних, хімічних, фізико-хімічних, біологічних, мікробіологічних та фармако-технологічних методів згідно з чинними вимогами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- технологію та організувати виробництво косметичних лікарських засобів використовуючи необхідне обладнання;
- оцінювати якість та стабільність напівпродуктів та готових продуктів. визначати вплив факторів навколишнього середовища: вологи, температури, світла, тощо на їх стабільність ;
- вимоги GPP, інших належних фармацевтичних практик та нормативних документів (наказів, настанов, тощо) щодо розробки та виготовлення косметичних засобів, вимоги до тари, закупорювальних засобів та пакувальних матеріалів.

Вміти:

- проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.
- застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.
- використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових завдань професійної діяльності.
- аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у

- стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності.
- виконувати професійну діяльність з використанням креативних методів та підходів.
 - здійснювати професійну діяльність використовуючи довідкову наукову літературу, інформаційні технології, «Інформаційні бази даних», системи навігації, Internet-ресурси, програмні засоби та інші інформаційно-комунікаційні технології.
 - використовувати методи оцінювання показників якості діяльності; виявляти резерви підвищення ефективності праці.
 - об'єктивно використовувати передовий зарубіжний досвід косметичних виробників.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Морфологія і фізіологія шкіри та її придатків.

- методи визначення типів шкіри та інших її клінічних характеристик;
- косметичний, лікувально-косметичний догляд за шкірою;
- косметичні препарати, їх класифікація і характеристика.

Тема 2. Активнодіючі та допоміжні речовини лікарських косметичних засобів. Лікарські рослини і продукти бджільництва в косметології. Промислове виробництво парфумерно-косметичних засобів.

- активнодіючі та допоміжні речовини, які входять до складу лікарських косметичних засобів;
- класифікація активнодіючих та допоміжних речовин;
- характеристика активнодіючих та допоміжних речовин;
- лікарські рослини в косметології;
- продукти бджільництва в косметології.

Тема 3. Засоби догляду за шкірою. Лікарські косметичні препарати для лікування патологій шкіри.

- лосьйони, косметичні, тоніки їх технологія і оцінка якості - характеристика, технологія, оцінка якості;
- лікарські косметичні препарати для лікування патологій шкіри - характеристика, технологія, оцінка якості.

Тема 4. Лікувальні косметичні маски, скраби косметичні. Лікувальні косметичні креми.

- маски, скраби косметичні - їх характеристика, технологія, оцінка якості;
- Косметичні креми та лікувальні косметичні креми - їх характеристика і технологія, зберігання, оцінка якості.

Тема 5. Косметичні засоби піномиючого призначення.

- косметичні засоби піномиючого призначення;
- мила косметичні;
- піни для ванни;
- гелі для душу;
- лікувальні миючі засоби;
- технологія, оцінка якості.

Тема 6. Засоби догляду за волоссям. Лікувальні косметичні засоби при захворюваннях шкіри голови.

- шампуні, їх технологія, зберігання, оцінка якості;
- засоби подальшого догляду за волоссям (бальзами, ополоскувачі), технологія, зберігання, оцінка якості.

Тема 7. Дезодоруючі косметичні засоби. Лікувальні косметичні засоби при захворюваннях нігтів. Косметичні препарати для догляду за порожниною ротою і зубами.

- дезодоруючі косметичні засоби, характеристика;
- засоби догляду за нігтями;

- косметичні препарати для догляду за порожниною рота і зубами;
- технологія і оцінка якості, умови зберігання.

Тема 8. Засоби декоративної косметики. Косметичні засоби по догляду за волоссям декоративного призначення.

- характеристика, технологія, оцінка якості.

Тема 9. Ароматичні композиції для догляду за шкірою. Ароматичні композиції для догляду за волоссям.

- для профілактики і лікування патологій шкіри;
- для лікування патологій волосся;
- технологія парфумерних засобів, терміни і умови зберігання, оцінка якості.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви теми	Кількість годин денна форма навчання				Кількість годин заочна форма навчання			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		лекції	практичні	СРЗ		лекції	практичні	СРЗ
Тема 1. Морфологія і фізіологія шкіри та її придатків.	8	4	2	2	7	2	1	4
Тема 2. Активні речовини та допоміжні речовини лікарських косметичних засобів. Лікарські рослини і продукти бджільництва в косметології. Промислове виробництво парфумерно-косметичних засобів.	8	2	4	2	9,5	0,5	1	8
Тема 3. Засоби догляду за шкірою. Лікарські косметичні препарати для лікування патологій шкіри.	11	2	6	3	9,5	0,5	1	8
Тема 4. Лікувальні косметичні маски, скраби косметичні. Лікувальні косметичні креми.	11	2	6	3	9,5	0,5	1	8
Тема 5. Косметичні засоби піномиючого призначення.	11	2	6	3	9,5	0,5	1	8
Тема 6. Засоби догляду за волоссям. Лікувальні косметичні засоби при захворюваннях шкіри голови.	9	2	4	3	8,5	0,5	1	7
Тема 7. Дезодоруючі косметичні засоби. Лікувальні косметичні засоби при захворюваннях нігтів. Косметичні препарати для догляду за порожниною роти і зубами.	9	2	4	3	8,5	0,5	1	7
Тема 8. Засоби декоративної косметики. Косметичні засоби по догляду за волоссям декоративного призначення.	10	2	4	4	8,5	0	0,5	8
Тема 9. Ароматичні композиції для догляду за шкірою. Ароматичні композиції для догляду за волоссям.	13	2	4	7	19,5	1	0,5	18
Усього годин	90	20	40	30	90	6	8	76

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ / СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ / ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

№	Назва теми	Кіл-ть годин	
		Денне	Заочне
1.	Лекція 1. Морфологія і фізіологія шкіри та її придатків. Методи визначення типів шкіри та інших її клінічних характеристик. Косметичний, лікувально-косметичний догляд за шкірою.	2	1
2.	Лекція 2. Косметичні препарати, їх класифікація і характеристика.	2	1
3.	Лекція 3. Активні речовини та допоміжні речовини, які входять до складу лікарських косметичних засобів, їх класифікація та характеристика. Лікарські рослини і продукти бджільництва в косметології. Промислове виробництво парфумерно-косметичних засобів.	2	1

4.	Лекція 4. Засоби догляду за шкірою. Лосьйони, косметичні, тоніки їх технологія і оцінка якості. Лікарські косметичні препарати для лікування патологій шкіри, їх характеристика, технологія, оцінка якості.	2	0,5
5.	Лекція 5. Маски, скраби косметичні, їх характеристика, технологія, оцінка якості. Лікувальні косметичні маски. Косметичні креми, їх характеристика і технологія, зберігання, оцінка якості. Лікувальні косметичні креми.	2	0,5
6.	Лекція 6. Косметичні засоби піноміючого призначення. Мила косметичні. Технологія, оцінка якості. Піни для ванни. Гелі для душу. Технологія, оцінка якості. Лікувальні миючі засоби.	2	0,5
7.	Лекція 7. Засоби догляду за волоссям. Шампуні, їх технологія, зберігання, оцінка якості. Засоби подальшого догляду за волоссям (бальзами, ополоскувачі), технологія, зберігання, оцінка якості. Лікувальні косметичні засоби при захворюваннях шкіри голови	2	0,5
8.	Лекція 8. Дезодоруючі косметичні засоби, характеристика, технологія і оцінка якості. Засоби догляду за нігтями. Лікувальні косметичні засоби при захворюваннях нігтів. Косметичні препарати для догляду за порожниною роту і зубами. Технологія. Оцінка якості, умови зберігання.	2	0,5
9.	Лекція 9. Засоби декоративної косметики, їх характеристика, технологія, оцінка якості. Косметичні засоби по догляду за волоссям декоративного призначення.	2	0
10.	Лекція 10. Ароматичні композиції для догляду за шкірою, для профілактики і лікування патологій шкіри. Ароматичні композиції для догляду за волоссям, для лікування патологій волосся. Технологія парфумерних засобів, терміни і умови зберігання, оцінка якості.	2	0,5
Кількість лекційних годин з дисципліни		20	6

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кіл-ть годин	
		денне	заочне
1.	Тема 1. Практичне заняття 1. Морфологія і фізіологія шкіри та її придатків. Методи визначення типів шкіри та інших її клінічних характеристик.		1
2.	Тема 2. Практичне заняття 2. Активні діючі та допоміжні речовини, які входять до складу лікарських косметичних засобів, їх класифікація та характеристика.		0,5
3.	Тема 2. Практичне заняття 3.		0,5

	Лікарські рослини і продукти бджільництва в косметології. Промислове виробництво парфумерно- косметичних засобів.		
4.	Тема 3. Практичне заняття 4. Засоби догляду за шкірою. Лосьйони, косметичні, тоніки їх технологія і оцінка якості.		0,25
5.	Тема 3. Практичне заняття 5. Лікарські косметичні препарати для лікування патологій шкіри, їх характеристика, технологія, оцінка якості		0,25
6.	Тема 3. Практичне заняття 6. Оцінка якості лікарських косметичних препаратів для лікування патологій шкіри		0
7.	Тема 4. Практичне заняття 7. Маски, скраби косметичні, їх характеристика, технологія, оцінка якості.		0,25
8.	Тема 4. Практичне заняття 8. Лікувальні косметичні маски. Косметичні креми, їх характеристика і технологія, зберігання, оцінка якості.		0,25
9.	Тема 4. Практичне заняття 9. Лікувальні косметичні креми.		0,25
10.	Тема 5. Практичне заняття 10. Піни для ванни. Гелі для душу. Технологія, оцінка якості. Лікувальні миючі засоби.		0,25
11.	Тема 5. Практичне заняття 11. Косметичні засоби піноміючого призначення. Мила косметичні. Технологія, оцінка якості.		0,25
12.	Тема 5. Практичне заняття 12. Лікувальні миючі засоби.		0,25
13.	Тема 6. Практичне заняття 13. Засоби догляду за волоссям. Шампуні, їх технологія, зберігання, оцінка якості. Засоби подальшого догляду за волоссям (бальзами, ополоскувачі), технологія, зберігання, оцінка якості.		0,5
14.	Тема 6. Практичне заняття 14. Лікувальні косметичні засоби при захворюваннях шкіри голови.		0,5
15.	Тема 7. Практичне заняття 15. Дезодоруючі косметичні засоби, характеристика, технологія і оцінка якості. Засоби догляду за нігтями. Лікувальні косметичні засоби при захворюваннях нігтів.		0,5
16.	Тема 7. Практичне заняття 16. Косметичні препарати для догляду за порожниною роту і зубами. Технологія. Оцінка якості, умови зберігання.		0,5
17.	Тема 8. Практичне заняття 17. Засоби декоративної косметики, їх характеристика, технологія, оцінка якості.		0,5
18.	Тема 8. Практичне заняття 18. Косметичні засоби по догляду за волоссям декоративного призначення.		0,5
19.	Тема 9. Практичне заняття 19. Ароматичні композиції для догляду за шкірою, для		0,5

	профілактики і лікування патологій шкіри. Ароматичні композиції для догляду за волоссям, для лікування патологій волосся.		
20.	Тема 9. Практичне заняття 20. Технологія парфумерних засобів, терміни і умови зберігання, оцінка якості. Підсумкова контрольна робота. Залік по практичним навичкам.		0,5
Кількість годин практичних занять з практики		40	8

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№	Назва теми / види завдань	Кіл-ть годин	
		денне	заочне
1.	Тема 1. Морфологія і фізіологія шкіри та її придатків. Методи визначення типів шкіри та інших її клінічних характеристик. Косметичний, лікувально-косметичний догляд за шкірою. Косметичні препарати, їх класифікація і характеристика	2	8
2.	Тема 2. Активні речовини та допоміжні речовини, які входять до складу лікарських косметичних засобів, їх класифікація та характеристика. Лікарські рослини і продукти бджільництва в косметології. Промислове виробництво парфумерно- косметичних засобів.	2	8
3.	Тема 3. Засоби догляду за шкірою. Лосьйони, косметичні, тоніки їх технологія і оцінка якості. Лікарські косметичні препарати для лікування патологій шкіри, їх характеристика, технологія, оцінка якості	3	8
4.	Тема 4. Маски, скраби косметичні, їх характеристика, технологія, оцінка якості. Лікувальні косметичні маски. Косметичні креми, їх характеристика і технологія, зберігання, оцінка якості. Лікувальні косметичні креми	3	8
5.	Тема 5. Косметичні засоби піномиючого призначення. Мила косметичні. Технологія, оцінка якості. Піни для ванни. Гелі для душу. Технологія, оцінка якості. Лікувальні миючі засоби.	4	8
6.	Тема 6. Засоби догляду за волоссям. Шампуні, їх технологія, зберігання, оцінка якості. Засоби подальшого догляду за волоссям (бальзами, ополоскувачі), технологія, зберігання, оцінка якості. Лікувальні косметичні засоби при захворюваннях шкіри голови.	4	10
7.	Тема 7. Дезодоруючі косметичні засоби, характеристика, технологія і оцінка якості. Засоби догляду за нігтями. Лікувальні косметичні засоби при захворюваннях нігтів. Косметичні препарати для догляду за порожниною ротою і зубами. Технологія. Оцінка якості, умови зберігання.	4	10
8.	Тема 8. Засоби декоративної косметики, їх характеристика, технологія, оцінка якості. Косметичні засоби по догляду за волоссям декоративного призначення.	4	8

9.	Тема 9. Ароматичні композиції для догляду за шкірою, для профілактики і лікування патологій шкіри. Ароматичні композиції для догляду за волоссям, для лікування патологій волосся. Технологія парфумерних засобів, терміни і умови зберігання, оцінка якості. Підсумкова контрольна робота. Залік по практичним навичкам.	4	8
Разом		30	76

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Форми навчання:

Дисципліна викладається у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Практичні заняття: бесіда, рольові ігри, вирішення ситуаційних задач, відпрацювання навичок з контролю якості косметичних засобів.

Самостійна робота: самостійна робота з підручником, самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, самостійне вирішення клінічних завдань.

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Форма підсумкового контролю: залік.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час виконання та інтерпретації практичної роботи з теми заняття, висловлює свою думку з теми заняття.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з деякими помилками, висловлює свою думку
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, з суттєвими помилками виконує практичну роботу.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з теми заняття.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання.

Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бали з навчальної дисципліни для здобувачів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено у таблиці:

Національна оцінка за дисципліну	Сума балів за дисципліну
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння навчальної дисципліни. Конвертація традиційної оцінки в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету програмою «Контингент» за відповідною формулою: Середній бал успішності (поточної успішності з дисципліни) x 40.

За **рейтинговою шкалою ECTS** оцінюються досягнення здобувачів з навчальної дисципліни, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

Шкала ECTS встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність), тобто його рейтинг. При конвертації з багатобальної шкали, як правило, межі оцінок «A», «B», «C», «D», «E» не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Оцінка «A» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «B» - оцінці «добре» тощо. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Такі здобувачі після перескладання автоматично отримують бал «E». Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з навчальної дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- Силабус навчальної дисципліни
- Робоча програма навчальної дисципліни
- Методичні рекомендації до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Мультимедійні презентації
- Ілюстративні матеріали
- Ситуаційні клінічні завдання

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Будова епідермісу. Структурні особливості і функції шарів епідермісу. Мітотична активність базальних епідермоцитів. Фактори, що впливають на мітотичну активність.
2. Будова дерми і гіподерми. Структурні особливості і функції даних шарів.
3. Потові і сальні залози. Будова і функції.
4. Рівні і шляхи проникнення косметичних препаратів. Ліпідний бар'єр. Фактори, сприяючі підвищенню проникнення речовин через шкірні покрови.
5. Нормативні документи, що регламентують виробництво і реалізацію парфюмерно-косметичних препаратів. Визначення. Категорії. Структура і зміст розділів технічних умов.
6. Порядок отримання дозволу на випуск і реалізацію парфюмерно-косметичних препаратів.
7. Сертифікація: поняття і процедура проведення. Порядок ввезення імпортової продукції на територію України. Санітарно-гігієнічна експертиза парфюмерно-косметичної продукції.
8. Косметична дія препаратів індивідуального приготування. Особливості рецептури і технології залежно від призначення і форми випуску.
9. Біологічно активні компоненти в рецептурі косметичних засобів. Класифікація. Косметичний ефект БАВ (на прикладі вітамінів і білків).
10. Класифікація препаратів піномиючої дії і представники. Косметичний ефект і механізм очищаючої дії піномиючих косметичних препаратів.
11. Класифікація, функціональне призначення і особливості косметичної дії поверхнево активних речовин (ПАР). Область вживання в косметології.
12. Шампуні: визначення, класифікація, косметичний ефект. Активні і допоміжні компоненти рецептури. Їх характеристика і концентрація, що рекомендується.
13. Контроль якості шампунів згідно вимогам НТД.
14. Визначення, класифікація і косметичний ефект ополіскувачів і бальзамів. Рецептура ополіскувачів і бальзамів для волосся для різних типів волосся з урахуванням спрямованості дії.
15. Технологічні стадії виробництва бальзамів і ополіскувачів. Контроль якості бальзамів і ополіскувачів згідно вимогам НТД.
16. Визначення, класифікація і косметичний ефект туалетного мила. Характеристика сировини, що використовується у виробництві твердого туалетного мила.
17. Технологія мила туалетного твердої форми випуску.
18. Контроль якості рідкого туалетного мила, згідно вимогам НТД.
19. Класифікація, косметичний ефект лосьйонів косметичних. Характеристика і концентрація компонентів рецептури лосьйонів, що рекомендується.
20. Технологія і контроль якості лосьйонів і тоніків.
21. Класифікація і характеристика компонентів рецептури зубних еліксирів. Технологія і показники якості зубних еліксирів.
22. Компоненти рецептури рідини для зняття лаку. Технологія і показники якості.
23. Креми косметичні: класифікація, косметичний ефект, особливості і переваги дії на шкірні покриви. Технологічні способи стабілізації кремів косметичних на емульсійній основі.
24. Вимоги до рецептури, характеристика інгредієнтів кремів косметичних на основі емульсій 1 роду.
25. Вимоги до рецептури, характеристика інгредієнтів кремів косметичних на основі емульсій 2 роду.
26. Технологія косметичних емульсій типу олія у воді.
27. Технологія косметичних емульсій типу вода в олії.

28. Показники якості кремів косметичних на емульсійній основі (вода в олії) густої консистенції.
29. Показники якості кремів косметичних на емульсійній основі (олія у воді)
30. Характеристика рецептури кремів косметичних на жировій основі. Косметичний ефект, особливості вживання. Технологія приготування жирових кремів.
31. Косметичний ефект кремів косметичних на суспензійній основі залежно від вживаних наповнювачів. Характеристика компонентів рецептури кремів косметичних на суспензійній основі. Технологія суспензійних кремів.
32. Косметичний ефект, класифікація і представники косметичних препаратів декоративного призначення по догляду за шкірою. Губна помада: класифікація і косметичний ефект. Характеристика компонентів рецептури, концентрація, що рекомендується.
33. Лак для нігтів: класифікація і вимоги, що пред'являються. Характеристика компонентів рецептури, концентрація, що рекомендується.
34. Технологія і показники якості лака для нігтів.
35. Препарати для хімічної завивки. Механізм зміни форми волоса під впливом хімічної завивки. Характеристика компонентів рецептури, концентрація, що рекомендується.
36. Фарби для волосся: класифікація і вимоги. Класифікація і номенклатура фарбників. Механізм фарбування волосся. Характеристика компонентів рецептури, концентрація, що рекомендується.
37. Туш для вій: класифікація і вимоги, що пред'являються. Основні компоненти рецептури туші для вій, концентрація, що рекомендується.
38. Технологія і показники якості туші для вій. Технологія і показники якості туші для вій кремоподібної форми випуску.
39. Технологія і показники якості губних помад.
40. Пудра: призначення, класифікація і вимоги. Характеристика компонентів і концентрація, що рекомендується.
41. Технологія пудри порошкоподібної і компактної.
42. Показники якості виробів декоративної косметики порошкоподібної і компактної форми випуску.
43. Тональні креми. Загальна характеристика. Функціональне призначення, номенклатура і порівняльна характеристика основних компонентів рецептури тональних кремів. Технологія.
44. Контроль якості виробів декоративної косметики на емульсійній основі.
45. Технологія виробництва фарб для волосся.
46. Контроль якості фарб для волосся, згідно НТД.
47. Контроль якості засобів для хімічної завивки волосся, згідно НТД.
48. Лаки для волосся: класифікація і косметичний ефект. Характеристика компонентів рецептури, концентрація, що рекомендується.
49. Технологія і контроль якості лаків для волосся.
50. Муси і пінки для укладання волосся: класифікація і косметичний ефект. Характеристика компонентів рецептури, концентрація, що рекомендується.
51. Технологія і контроль якості препаратів для укладання волосся.
52. Гелі для укладання волосся: класифікація і косметичний ефект. Характеристика компонентів рецептури, концентрація, що рекомендується.
53. Технологія і контроль якості гелів для укладання волосся.
54. Класифікація і косметичний ефект зубних паст. Характеристика діючих і допоміжних речовин рецептури зубних паст. Концентрація компонентів складу, що рекомендується.
55. Технологія зубних паст.
56. Показники якості зубних паст згідно вимогам НТД.
57. Визначення поняття «парфумерія». Класифікація парфумерних виробів. Ступені

- запахів в парфумерії. Класифікація запахів по «Живаудану».
58. Технологія парфумерних композицій і виробів. Показники якості парфумерних виробів.
 59. Класифікація запашних речовин залежно від природи походження. Характеристика запашних речовин синтетичного і напівсинтетичного походження.
 60. Класифікація і характеристика запашних речовин, природного походження. Класифікація і номенклатура фіксаторів запаху.
 61. Терапевтичні системи з регульованим вивільненням лікарських речовин, їх класифікація.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Посилкіна О. В., Котлярова В. Г., Чететка О. В. Методичні рекомендації щодо оптимізації асортименту лікарських косметичних засобів в аптечних закладах : наук.-метод. рек. Харків : НФаУ, 2019. 31 с.
2. Технологія косметичних засобів : підручник для студ. вищ. навч. закладів / О. Г. Башура, О.І. Тихонов, В. В. Россіхін [та ін.] ; за ред. О. Г. Башури і О. І. Тихонова. — Х. : НФаУ ; Оригінал, 2017. — 552 с.
3. Фармацевтична енциклопедія / голова ред. ради В. П. Черних. К.: Моріон, 2016. URL: www.pharmencyclopedia.com.ua
4. Технологія лікувально-косметичних засобів: навчальний посібник / упоряд.: Борисюк І. Ю., Фізор Н. С., Валіводзь І. П., Акішева А. С.. Одеса, ОНМедУ, 2020.- 52 с.
5. Маркетинг у фармації та парфумерно-косметичній галузі: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів фармацевтичного факультету спеціальності «Технології парфумерно - косметичних засобів», / Н.О. Ткаченко., В.О. Демченко, Н.М. Червоненко, Т.П. Зарічна. - Запоріжжя: ЗДМУ, 2016. - 100 с.
6. Гіалурунова кислота: біосинтез та використання / І. В. Лич, А. О. Угрин, І. М. Волошина // Український біофармацевтичний журнал. - 2019. - № 2. - С. 6-13.

Додаткова література:

1. Державна фармакопея України: в 3 т. / ДП “Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів”. - 2-е вид. - Харків : Державне підприємство “Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів”, 2015.
2. Основи практичної косметології (Частина 2) Декоративний косметичний догляд. Під ред. А.Г. Башури. Харків: «Золоті сторінки» Видавництво НФаУ. - 2003. -94 с
3. Дедишина Л. Косметика в аптеці: престижно та прибутково. Фармацевт Практик. 2015. № 12. С. 28-29
4. Чететка О. В., Котлярова В. Г. Дослідження правил викладки лікувальнокосметичних засобів у аптечних закладах України. Формування Національної лікарської політики за умов впровадження медичного страхування: питання освіти, теорії та практики : матер. IV Всеукр. наук. -практ. конф., м. Харків, 15 берез. 2017 р. С. 243-244.
5. А.Г. Башура, Н.П. Половко Технологія косметичних і парфумерних засобів / Харків: «Золоті сторінки» Видавництво НФаУ. - 2002. - 263 с.
6. Практичне керівництво з аромокосметичних засобів / О.Г. Башура, І.І. Баранова. - Харків: Видавництво НФаУ. - 2003. - 78 с.

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України: www.moz.gov.ua.
2. Компендиум: лекарственные препараты: - [Електроний ресурс]. - Режим доступу: <http://compendium.com.ua/>.
3. Щотижневик Аптека: <https://www.apteka.ua/>.
4. [European Pharmacopoeia \(Ph. Eur.\)](#)
5. [Технологія ліків ОНМедУ \(odmu.edu.ua\)](#) – сайт кафедри технології ліків ОНМедУ
6. [Бібліотека ОНМедУ \(odmu.edu.ua\)](#) - Наукова бібліотека ОНМедУ
7. www.moz.gov.ua – офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України
8. [DrugBank онлайн](#)